

بررسی سامانه ی ارزش نیمایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

یوسف اکبری^۱، جاوید پارسایی^۲

^۱دانش آموخته ارشد رشته مدیریت دولتی

^۲کارشناسی ارشد مدیریت دولتی

نویسنده مسئول:

یوسف اکبری

مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و مطالعات اجتماعی (سال ششم)
شماره ۲۲ / زمستان ۱۳۹۹ / ص ۱۷۰-۱۶۳

چکیده

نظام یکپارچه معاملات ارزی، با هدف آسان نمودن تامین ارز و همچنین تامین یک فضای امن برای خریداران و فروشندگان، ایجاد شده است. در این بستر یکپارچه خریداران ارز می توانند درخواست خود را در اختیار فروشندگان ارز قرار دهند. فروشندگان نیز می تواند با توجه به رقابت موجود در بازار به خریدار ارز پاسخ دهد. در واقع می توان گفت سامانه نیما یک بستر امن برای خرید و فروش آنلاین ارز می باشد. علاوه بر این اینکه بستر یکپارچه نیما معاملات ارزی را تسهیل بخشیده، باعث تسهیل تامین ارز توسط بازرگانان و تجار نیز شده است. تجار و بازرگانان با مراجعه به سامانه جامع تجارت، می توانند تامین ارز خود را برای ثبت سفارش های غیر بانکی، ثبت نمایند. بعد از ثبت و همچنین هماهنگی بانک مرکزی و وزارت صنعت و معدن، درخواست ثبت شده به صورت آنلاین و خودکار به سامانه نیما منتقل می شود. درخواست خرید ارز توسط تجار در این سامانه قرار می گیرد و صرافی ها می توانند پیشنهادات خود را جهت تامین ارائه دهند.

واژگان کلیدی: سامانه ارزش نیمایی، بازیگران اصلی نیما، خدمات نیما.

مقدمه

بانک مرکزی بهمن‌ماه سال ۱۳۹۶ با راه‌اندازی سامانه‌ی «نیمّا»، مقدمات سامان بخشیدن به بازار ارز کشور را فراهم کرد. سامانه‌ی نیمّا در واقع مخفف عبارت «نظام یکپارچه‌ی معاملات ارزی» محسوب می‌شود و با هدف تسهیل تأمین ارز و ایجاد فضای امن برای خریداران و فروشندگان ارز راه‌اندازی شده است. سامانه‌ی یادشده بدین منظور طراحی شده تا متقاضیان خرید ارز بتوانند درخواست خود را در یک بستر یکپارچه در اختیار فروشندگان ارز قرار دهند و فروشنده‌ای که تمایل به ارائه‌ی خدمات دارد، بتواند در بستری سالم و رقابتی، پیشنهاد خریدار ارز را پاسخ دهد. سامانه‌ی نیمّا در واقع بستری آنلاین برای خرید و فروش ارز است. بازرگانان می‌توانند با مراجعه به سامانه‌ی جامع تجارت، درخواست خود را برای تأمین ارز ثبت سفارش‌های غیر بانکی ثبت کنند. پس از ثبت سفارش و با توجه به هماهنگی صورت گرفته بین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت، این درخواست به صورت خودکار و برخط به سامانه‌ی نیمّا انتقال پیدا می‌کند و در نتیجه درخواست خرید ارز بازرگانان توسط صرافی‌ها مشاهده می‌شود و در صرافی‌ها می‌توانند پیشنهاد خود را ارائه کنند. (سامانه ارز نیمایی، ۲۰۱۸).

روش تحقیق

روشی که در تحقیق فوق بکار برده شده است تلفیقی از روش مطالعاتی کتابخانه‌ای، استفاده از مقالات اینترنتی و پایان نامه‌ای می‌باشد. بدین ترتیب برای جمع آوری مطالب ابتدا به گردآوری مطالب و بعد به تجزیه و تحلیل آنها اقدام شده است.

نتایج و رهیافت‌ها

ارز نیمایی چیست؟

از بهمن‌ماه سال ۹۶ زمزمه‌هایی درباره‌ی تشکیل بازار متشکل ارزی به گوش می‌رسید که در نهایت بانک مرکزی در اردیبهشت ۹۷ از سامانه ارز نیمایی رونمایی کرد. نیمّا در واقع مخفف شده‌ی عبارت «نظام یکپارچه‌ی معاملات ارزی» است و این سامانه باهدف سازماندهی بازار ارز در زمینه تجارت، واردات و صادرات کار خود را آغاز کرد.

لزوم وجود ارز نیمایی و سامانه متشکل ارزی زمانی پررنگ شد که در سال گذشته شکاف عمیقی بین نرخ ارز دولتی و نرخ ارز بازار آزاد به وجود آمد و این موضوع نگرانی بسیاری از تجار و بازرگانان واردکننده را به همراه داشت. این موضوع سبب شد روند توسعه این سامانه سرعت بیشتری گرفته و نقش مؤثری را در کنترل نرخ ارز ایفا کند.

سامانه ارزی نیمّا چگونه کار می‌کند؟

مهم‌ترین ویژگی سامانه ارز نیمایی امنیت معاملاتی است. این بدین معنی است که خریداران و فروشندگان ارز یا به عبارت دیگر عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان ارزی می‌توانند به سهولت درخواست‌های خرید یا فروش خود را به صورت آنلاین ثبت کرده و معامله‌ی آن‌ها از طریق صرافی‌های مجاز موجود در نیمّا انجام می‌شود.

در این سیستم واردکنندگان کالا و خدمات نقش تقاضاکنندگان ارز و صادرکنندگان نقش عرضه‌کنندگان را ایفا می‌کنند. در این میان صرافی‌های بانکی و تضامنی نقش واسطه‌گران مالی را داشته و روند خرید و فروش را تسهیل می‌کنند. سامانه‌ی نیمّا به عنوان حلقه‌ی مفقوده بین سامانه‌ی جامع تجارت و سامانه‌ی پنجره‌ی واحد تجارت فرامرزی ایفای نقش می‌کند. یکی دیگر از مزایای استفاده از سامانه‌ی نیمّا، دسترسی تجار به طیف گسترده‌ای از صرافی‌های بانکی و تضامنی است و از این رو نیمّا می‌تواند رقابت سالمی بین صرافی‌های موجود در این سیستم ایجاد کند. (زومیت، ۲۰۱۸).

سامانه‌ی نیمّا چهار بازیگر اصلی دارد:

• واردکنندگان کالا و خدمات به عنوان متقاضیان ارز.

• صادرکنندگان کالا و خدمات (شامل دولت به عنوان صادرکننده نفت) به عنوان عرضه‌کننده‌ی ارز.

• واسطه‌گران شامل بانک‌ها و صرافی‌ها که منابع را از سمت عرضه‌کنندگان به متقاضیان هدایت می‌کنند.

• سیاست گذار که بر اساس پیش‌بینی منابع و مصارف، نرخ، دامنه‌ی آزادی نرخ، اولویت‌ها و سقف مصارف را از طریق سامانه کنترل می‌کند.

چگونه می‌توان در سامانه نیمّا معامله کرد؟

اگر به عنوان یک بازرگان قصد تأمین ارز موردنیازتان از طریق سامانه ارزی نیمّا دارید کافی است پس از مراجعه به سامانه‌ی جامع تجارت به آدرس ntsw.ir در قسمت سفارش‌های غیر بانکی درخواست تأمین ارز را ثبت کنید.

به دلیل هماهنگی‌های موجود بین بانک مرکزی و وزارت سمت (صنعت، معدن و تجارت)، سفارش شما به سامانه برخط نیما منتقل شده و از سوی فروشندگان ارزی دیده خواهد شد.

در حال حاضر واردکنندگان کالا یا متقاضیان ارزی برای تأمین ارز موردنیاز خود می‌توانند به دو صورت عمل کنند؛ نخستین روش همان شیوه‌ی معمول و قدیمی است که واردکنندگان با مراجعه به بانک درخواست تأمین ارز داده و بانک مرکزی از طریق ارتباط با کارگزاری‌های داخلی و بانک‌های خارجی پرداخت ارزی به فروشندگان خارجی را انجام می‌دهد.

این روش با وجود تحریم‌های بانکی در حال حاضر عملاً قابل استفاده نیست. روش دیگر همان روشی که در قسمت‌های قبلی توضیح داده شد. مزیت این روش نسبت به روش قبلی عدم دخالت مستقیم سیستم بانکی است. در واقع در روش تأمین ارز نیمایی صرافی‌های به عنوان واسطه‌ی اصلی تأمین ارز حضور دارند. (کارما، ۲۰۲۰).

چند قدم قبل از نیما

سامانه نیما پیوندیست میان دو سامانه «جامع تجارت» که بازرگانان در آن ثبت سفارش می‌کنند و سامانه «سنا» که صرافان در آن درخواست‌های خرید و فروش ارز را مشاهده می‌کنند.

در ابتدای کار بازرگانان باید سفارشات غیربانکی خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کنند. بانک مرکزی هم بر اساس آیین نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت از سامانه ارزی بهره برداری کند.

بدین ترتیب تمام درخواست‌های بازرگانان در سامانه جامع تجارت ثبت و در اختیار سامانه نیما قرار می‌گیرد. صرافی‌هایی که از طریق سنا به درخواست‌های خرید یا فروش ارز دسترسی دارند، می‌توانند از خدمات رایگان نیما برای برقراری ارتباط با متقاضیان، ارائه پیشنهاد و جذب تقاضاها، بدون نیاز به مراجعه حضوری استفاده کنند. (سامانه ارز نیمایی بانک مرکزی، ۲۰۱۸).

خدمات نیما

در فاز نخست، ثبت درخواست‌ها برای ارزهای یورو و یوآن امکان پذیر بود اما هم اکنون امکان درخواست برای تمامی ارزها به جز وون کره جنوبی، بات تایلند و ین ژاپن فراهم شده است.

در این سامانه ضوابط مربوط به تأمین ارز برای مسافران به خارج از کشور، دانشجویی و درمانی و سایر موارد در مبادی خروجی نیز فراهم شده است. این طرح با همکاری صرافی بانک‌ها کلید خورده و قرار است با فراهم شدن شرایط لازم، صرافی‌های غیربانکی نیز به این سامانه بپیوندند. (سامانه ارز نیمایی بانک مرکزی، ۲۰۱۸).

مزایای استفاده از سامانه‌ی نیما

سامانه متشکل ارز نیمایی در حال حاضر توانسته جای خالی بانک‌ها را در تأمین ارز به‌خوبی پر کند. تعداد زیاد خریدار و عرضه‌کننده در این سامانه این بازار را به سمت رقابتی سالم، سوق داده است که یکسان‌سازی نرخ ارز در فروردین‌ماه سال ۹۷ از سوی دولت جمهوری اسلامی در این موضوع بی‌تأثیر نبوده است.

البته ناگفته نماند که در این راستا دولت نرخ ارز را با پیش‌بینی منابع و مصارف، اولویت‌های ارزی و سقف مصارف از طریق همین سامانه کنترل می‌کند. (ایسنا، ۲۰۱۸).

لزوم به وجود آمدن سامانه متشکل ارزی

خروج بخش بزرگی از سرمایه ارزی در سال ۹۶ که بر اساس آمار صندوق بین‌المللی پول ۲۷ میلیارد دلار تخمین زده شد، دو علت داشت؛ بیش‌اظهاری و کم‌اظهاری.

این بدین معناست که یا صادراتی صورت نگرفته و یا کالاها به عنوان واردات ثبت سفارش شده ولی هیچ‌گاه وارد کشور نشده‌اند. البته در میان نباید از قاچاق گسترده‌ی کالاها بدون پرداخت حقوق گمرکی غافل شد.

این موضوع مقدمه‌ای برای تشکیل بازار ارز نیمایی و نظارت کامل بانک مرکزی بر جنبه‌های ارزی تجارت شد تا از این طریق تمامی واردات کشور به صورت رسمی و قانونی انجام شود.

مطابق قوانین تصویب‌شده بانک مرکزی، بانک‌ها می‌توانند پس از گرفتن تعهد از واردکننده کالا و تشکیل پرونده، درخواست ارزی او را به صورت حواله در سامانه نیما ثبت کرده و سفارش واردکننده را از طریق صرافی‌های موجود در سامانه انجام دهند.

علاوه بر این صادرکنندگان کالاها نیز باید تمامی ارز حاصل از صادرات خود را به جز مواردی که برای واردات از سوی او، بازپرداخت بدهی ارزی و یا سپرده‌گذاری مصرف می‌شود؛ در سامانه نیما به فروش برسانند. (کارما، ۲۰۲۰).

ویژگی‌های اصلی سامانه نیما

نخستین ویژگی سامانه ارز نیمایی سازماندهی اطلاعات و داده‌های واقعی از عرضه و تقاضای ارز است که سبب می‌شود ارز موردنیاز بازرگانان در زمان مناسب در اختیارشان قرار بگیرد. ویژگی بعدی این سامانه یکسان‌سازی و نظم دهی به فرآیند تأمین و تخصیص مصارف ارزی است قابلیت آخر پوشش نیازمندی‌های خرد علاوه بر نیازمندی‌های کلان ارزی است بدین معنی که علاوه بر تأمین ارز تجاری، می‌توان از سامانه ارز نیمایی برای تأمین ارز دارویی، دانشجویی و مسافرتی بهره برد.

دو نکته مهم در رابطه با سامانه نیما

۱- نکته حائز اهمیت این است که طبق قوانین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تمامی بانک‌ها علاوه بر این که می‌توانند حواله‌ای را از سمت خود بانک ایجاد کنند، پس از تشکیل پرونده و گرفتن تعهد از واردکنندگان کالا می‌توانند نسبت به ثبت درخواست ارز به صورت حواله در سامانه نیما و همچنین حواله ارز از طریق صرافی‌ها اقدامات لازم را انجام دهند.

۲- نکته مهم دیگری که باید به آن بپردازیم این است که تمامی صادرکنندگان کالا موظف هستند که ارز به دست آمده از صادرات کالای خود را از طریق سامانه نیما به بانک‌ها و صرافی‌های مجاز در کل کشور بفروشند.

در این میان صادرکنندگان کالا می‌توانند ارز حاصل از صادرات کالاهایی را که صرف مواردی همچون واردات توسط خود و یا باز پرداخت بدهی‌های ارزی و یا سپرده‌گذاری می‌کنند را به سامانه وارد نکرده و از فروش آن صرف نظر کنند.

سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی که به اختصار سامانه نیما نام گرفته‌است از تاریخ ۲۸ بهمن ۱۳۹۶ به صورت آزمایشی و به شکل رسمی از تاریخ ۳ اردیبهشت ۹۷ شروع به کار کرد. قرار است این سامانه بستری امن برای خرید و فروش ارز باشد. (کارما، ۲۰۲۰).

نحوه فعالیت سامانه

بازرگانان درخواست‌های غیربانکی خود را برای تأمین ارز در سامانه‌ی جامع تجارت ثبت می‌کنند سپس این درخواست به شکل خودکار به این سامانه منتقل می‌شود و سپس این درخواست برای صرافی‌ها قابل مشاهده می‌شود. (سایت نظارت خانواده، ۲۰۱۹).

روش تأمین ارز مورد نیاز

به‌صورت کلی فرایند تأمین ارز مورد نیاز واردکنندگان کالا و متقاضیان ارز به دو روش صورت می‌پذیرد. یکی از روش‌های مورد نظر از طریق بانکی است که طی آن واردکننده ثبت سفارش را انجام می‌دهد و بانک مرکزی از طریق پرتال ارزی، ارز را تأمین می‌کند و از طریق روابط بین کارگزاری بانک‌های ایران و سایر کشورها، پرداخت‌ها به فروشنده‌گان خارجی صورت می‌پذیرد. شیوه‌ی دیگر، تأمین ارز غیر بانکی است که در آن سیستم بانکی دخالت ندارد و صرافی‌ها به‌عنوان مهره‌ی اصلی در تبادل پول ایفای نقش می‌کنند. بانک مرکزی روش غیر بانکی برای تأمین و انتقال ارز را زاییده‌ی تحریم‌های بانکی اعلام کرده است. متقاضیان خرید ارز به طریق غیر بانکی می‌توانند با استفاده از سامانه‌ی نیما اقدام به ثبت درخواست کنند و سپس در صورت پیشنهاد از سوی صرافی‌ها برای ارائه‌ی خدمات، گزینه‌های موجود را مشاهده و از بین پیشنهادات ارائه‌شده، مورد مطلوب را انتخاب کنند. (زومیت، ۲۲ مه ۲۰۱۸).

نقش آفرینی به عنوان حلقه مفقوده سامانه تجارت و پنجره واحد تجارت فرامرزی

سامانه‌ی نیما به‌عنوان حلقه‌ی مفقوده بین سامانه‌ی جامع تجارت و سامانه‌ی پنجره واحد تجارت فرامرزی ایفای نقش می‌کند. یکی دیگر از مزایای استفاده از سامانه‌ی نیما، دسترسی تجار به طیف گسترده‌ای از صرافی‌های بانکی و تضامنی است و از این رو نیما می‌تواند رقابت سالمی بین صرافی‌های موجود در این سیستم ایجاد کند. (زومیت، ۲۲ مه ۲۰۱۸).

سامانه‌ی نیما سه ویژگی اصلی دارد؛ این سامانه داده‌ها و اطلاعات کامل و واقعی از عرضه و تقاضای ارز را فراهم می‌کند. همچنین باید به فرایند تأمین منابع و تخصیص مصارف ارزی در یک ساختار یکپارچه اشاره کرد. در نهایت سامانه‌ی نیما علاوه بر پوشش نیازمندی‌های کلان مربوط به تجارت، قابلیت پوشش نیازهای خرد مردم نظیر ارزهای مسافرتی، درمانی و دانشجویی را هم دارا است.

سامانه نیما چیست؟

اولین سوالی که ممکن است برای بسیاری از افراد پیش بیاید، این است که به طور کلی سامانه نیما چیست؟ همانطور که از اسم این سامانه پیداست، سامانه نیما برای یکپارچه سازی معاملات ارزی بنا نهاده شده است. در این سامانه که به صورت یک سرویس اینترنتی ارائه شده است، چهار نقش کلیدی وجود دارد: متقاضی ارز که در حقیقت همان وارد کننده کالا محسوب می شود. عرضه کننده ارز که در واقع صادر کننده کالا محسوب می شود. واسطه ها که شامل بانک ها و صرافی ها هستند. سیاست گذار ارزی که نقش کنترل سامانه را بر عهده دارد. طبق تعریف بانک مرکزی، هدف از راه اندازی سامانه نیما آسان نمودن و سرعت بخشیدن به روند تامین ارز مورد نیاز وارد کنندگان می باشد. بر اساس آمار صندوق بین المللی پول، سال گذشته ۲۷ میلیارد دلار سرمایه از ایران خارج شد که بخش عمده ای از این سرمایه بدون ورود کالا بوده است. محمد رضا پور ابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در این خصوص چنین بیان داشته است که ارز به چند روش از کشور خارج شده است؛ نخست اینکه صادراتی صورت گرفته که ارز آن به کشور باز نگشته و روش دوم اینکه کالایی ثبت سفارش شده اما وارد کشور نشده است. پس با این حساب می توان چنین برداشت نمود که سامانه نیما یا همان نظام یکپارچه معاملات ارزی، در واقع برای تسهیل در امور تهیه و معاملات ارزی وارد کنندگان و صادر کنندگان کالا ارائه شده است و افراد عادی برای خرید ارز مسافرتی و یا ارز آزاد، همچنان باید از طریق صرافی ها یا بانک ها اقدام نمایند (سامانه ارز نیمایی بانک مرکزی، ۲۰۱۸).

سامانه نیما چگونه کار می کند؟

حال که مشخص شد سامانه نیما چیست و با چه هدفی ارائه شده است، نوبت به پاسخ به این سوال می رسد که این سامانه به چه صورتی کار می کند؟ همانطور که اشاره شد، سامانه نیما برای تسهیل در امور واردات و صادرات کالا با ارز مبادله ای ارائه شده است و این یعنی که در این سامانه قرار است مبالغ بالایی جابجا شود. کلیه پرداختی ها در این سامانه از طریق الکترونیکی و با استفاده از سامانه ساتنا انجام خواهد گرفت که در بطن سامانه نیما قرار خواهد گرفت و روشی برای پرداخت های آنلاین با مبالغ بالا می باشد (سامانه ارز نیمایی بانک مرکزی، ۲۰۱۸). در خصوص نحوه تهیه ارز در سامانه نیما، ناصر حکیمی، معاون فناوری های نوین بانک مرکزی این چنین بیان داشته است: در فاز اول، واردکننده به عنوان متقاضی ارز با ورود به سامانه نیما، فرآیند درخواست خرید ارز را درج می کند. در این حالت متقاضی می تواند صرافی مورد مظر خود را انتخاب کند یا آن را تعیین نکند و صرفاً پیشنهادی را در سامانه مطرح کند. سپس بر اساس تقاضا های ثبت شده در از سوی بازرگانان، صرافی ها می توانند از طریق پتل کاربری موجود در سامانه درخواست های متقاضیان را ببینند و پیشنهادات خود را ارسال کنند. در این صورت بازرگانان بین نرخ های مختلف صرافی ها قدرت انتخاب دارند. (سایت نظارت خانواده، ۲۰۱۹). در مرحله ابتدایی بازرگان باید با استفاده از سامانه جامع تجارت اقدام به ثبت پیش فاکتور (پروفرما) نماید، سپس با استفاده از سامانه ضوابط تجاری باید نسبت به استعلام ضوابط و مجوز ها اقدام نماید و در مرحله بعدی باید به بررسی اخذ مجوز های لازمه بپردازد. سپس سفارش در سامانه ثبت سفارش ثبت خواهد شد. در مرحله آخر نیز به سامانه نیما بازگشت داده شده و تامین کننده ارز مورد نظر خود را برای تهیه ارز، مشخص می نماید. سپس توسط سامانه جامع امور گمرکی پروانه سبز را دریافت و اقدام به ترخیص کالای خود نماید. بانک مرکزی ایران در اردیبهشت سال گذشته از سامانه نیمایی رو نمایی کرد. سامانه ارز نیما با هدف ساماندهی بازار ارز و واردات کالا تشکیل شده است. سوالات زیادی در ارتباط با این سامانه برای افراد به وجود آمده است. (ایسنا، ۲۰۱۸). چگونه سامانه ارز نیما باعث ثبات بازار ارز می شود؟ کار کرد این سامانه یکپارچه چگونه است؟ از این قبیل سوالات در این مقاله پاسخ داده می شود.

روش های تامین ارز وارد کنندگان کالا

وارد کنندگان کالا و همچنین متقاضیان خرید ارز به دو روش کلی می توانند ارز مورد نیاز خود را تامین کنند. در روش اول، متقاضی سفارش خود را از طریق بانک ثبت می کند. بانک مرکزی موظف است ارز مورد نظر را از طریق پرتال ارزی تامین نماید. به این ترتیب از طریق رابط مابین کارگزاری بانک های ایران و سایر کشور ها، پرداخت به فروشندهگان خارجی انجام می گیرد. (ایسنا، ۲۰۱۸).

روش دوم، تامین ارز به صورت غیر بانکی می باشد که هیچ سیستم بانکی در آن دخیل نمی باشد. در این روش صرافی ها تامین ارز مورد نیاز را انجام می دهند. تامین ارز به صورت غیر بانکی به منظور انتقال ارز به دور از هر گونه تحریم بانکی می باشد.

روش غیر بانکی در اصل استفاده از سامانه ارز نیمایی می باشد. متقاضیان از طریق این سامانه درخواست خود را ثبت می کنند و متقابلاً صرافی ها پیشنهادات خود را جهت تامین ارز مورد نظر ارائه می دهند. متقاضی نیز می تواند در میان پیشنهادات، صرافی مورد نیاز خود را جهت تامین ارز انتخاب نماید.

نتیجه گیری

در اصل سامانه نیما یک رابط میان سامانه جامع تجارت و سامانه جامع امور گمرکی (سامانه‌ی پنجره‌ی واحد تجارت فرامرزی) است. مزیتی که تامین ارز با استفاده از سامانه نیما دارد، دسترسی به طیف گسترده‌ای از صرافی‌های بانکی و تضامنی می‌باشد.

از آنجایی که تعداد زیادی صرافی در این سامانه فعالیت می‌کنند، یک رقابت سالم میان آنها حکم فرما است که باعث ثبات بازار ارزی می‌شود. این سامانه از زمانی اهمیت پیدا کرد که دولت از فروردین سال گذشته نرخ ارز را یکسان سازی نمود. وارد کنندگان برای تامین ارز مورد نیاز خود بعد از ثبت سفارش و همچنین صادر کنندگان برای فروش ارز حاصل از صادرات خود باید به این سامانه مراجعه نمایند.

استفاده کنندگان اصلی از سامانه نیما

وارد کنندگان کالا و خدمات (متقاضیان خرید ارز)

صادر کنندگان کالا و خدمات (عرضه کنندگان ارز)

بانک‌ها و صرافی‌ها (از سمت عرضه کنندگان به متقاضیان هدایت می‌شوند)

سیاست گذار (با استفاده از سامانه بر اساس پیش بینی منابع و مصارف؛ دامنه آزادی نرخ، نرخ و اولویت‌ها و سقف مصارف را پیش بینی می‌کنند)

از طریق این سامانه می‌توان به راحتی داده‌ها و اطلاعات کامل و واقعی از تقاضا و عرضه ارز را جمع‌آوری نمود. در این ساختار یکپارچه، تامین منابع و تخصیص مصارف ارزی تسهیل می‌شود. علاوه بر اینکه تجار و بازرگانان می‌توانند از این سامانه استفاده کنند، مردم نیز برای تامین ارز‌های مسافرتی، درمانی و دانشجویی می‌توانند از آن بهرمنند شوند. در آخر می‌توان گفت بر اساس این سامانه یکپارچه تمامی معاملات زیر نظر بانک مرکزی انجام خواهند گرفت. همچنین تا حد زیادی از قاچاق کالا و خروج غیر قانونی ارز از کشور جلوگیری می‌شود.

منابع

- ۱- سامانه نیما از امروز به صورت آزمایشی شروع به کار کرد». بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. دریافت شده در ۲۲ مه ۲۰۱۸.
- ۲- سامانه نیما چیست و چگونه بازار ارز را سامان خواهد بخشید». زومیت. دریافت شده در ۲۲ مه ۲۰۱۸.
- ۳- کارما - صرافی کارما». دریافت شده در ۲۰۲۰-۰۶-۲۰.
- ۴- سیف خطاب به متقاضیان ارز: فعلاً تحمل کنید». ایسنا. دریافت شده در ۲۲ مه ۲۰۱۸.
- ۵- سامانه جدید ارزی از شنبه راه اندازی می شود/ ثبات به بازار ارز بازمی گردد». ایسنا. دریافت شده در ۲۲ مه ۲۰۱۸.
- ۶- سایت نظارت بر خانواده